

UITNODIGING

U wordt verwacht op de opening
donderdag 16 januari om 20 u.

De tentoonstelling loopt tot
en met 5/3/1986.

Opgepast! Wij zijn voortaan NIET
meer open op zondag.

XYZ

NEWS⁴ LETTER

1^e jaargang nr 4
verschijnt zeswekelijks
V.U. Carl De Keyzer
Brabantdam 110
9000 Gent

FOTO GRAFIE

BRABANTDAM 110
9000 GENT
BELO 91 24 07 76

STEUN XYZ-FOTOGRAFIE vzw, Ledenbijdrage:
MAAK JE NU LID!

XYZ-FOTOGRAFIE vzw heeft uw
steun nodig. Door je nu lid te ma-
ken doe je dat en daarbij word je
een jaarlang via onze newsletter
op de hoogte gehouden van al
onze activiteiten.

Gewoon lid: 250 Bf
Erelid: 1000 Bf
Beschermend lid: 5000 Bf (10%
op de aankoop van fotowerken)

Stort uw bijdrage op rek.nr.
440-0210341-20

IAN BERRY

Ian Berry kwam op de fotocene
terecht met het geluid van een
geweerkogel. Het was 21 maart
1960, Sharpeville, een stofferige
uithoek van Johannesburg.
«Get down, you bloody fool!»
schreeuwde zijn companion van
het Zuid-Afrikaanse tijdschrift
Drum toen Berry opstond om de
menigte te fotograferen die naar
hem toeliep met achter hen de
politie schietend vanop het dak van
hun voertuigen.
«Ja, ik hoorde wel iets suizen naast
mij» verklaarde hij achteraf «maar
hoe zou ik anders die beelden

hebben bekomen als ik niet was
opgestaan.»
De twee daaropvolgende jaren won
Berry, de onbekende van Zuid-
Afrika, de belangrijkste Engelse
fotoprijs, een erkenning die
niemand voor hem buiten het
Britse continent had gekregen. De
eerste keer kreeg hij de prijs voor
een reeks over een tovenaer daarna
voor zijn beelden over de
Kongolese opstand.
Tenger gebouwd, bedeesd en met
zijn baard zag Berry er meer uit
als een kunstenaar dan als een
conflictzoeker, maar hij leerde
leven met het gevaar als noodzaak.
Gedurende de daaropvolgende

Ian Berry

DAVID HURN

David Hurn was kadet aan de
«Royal College» Sandhurst toen hij
zijn eerste foto's maakte. Niet om
zich artistiek te uiten maar om
's nachts buiten de muren van het
college te geraken. De donkere
kamers bevonden zich namelijk
buiten de school. Zijn eerste
reportage ging dan ook over het
leven van zijn medestudenten.
Zijn eerste grote kans kreeg hij
toen hij in Boedapest het
Hongaarse verzet en de Russische
repressie ging fotograferen.
Time Life kocht de foto's en Hurn
mocht zich gelanceerd voelen als

fotojournalist. Tien jaar later werd
hij geïnviteerd om bij Magnum aan
te treden waar hij succes oogste op
het gebied van film, mode,
publiciteit en industrie.
Onderwerpen die hij nu liefst links
laat liggen. «Ik werk nu haast
uitsluitend voor mezelf. Ik doe niets
meer voor internationale
tijdschriften of voor allerhande
bijlagen. Ik verkies om de foto's te
maken die ik wil nemen en
daarvoor wil ik de teleurstelling dat
ze niet altijd gepubliceerd worden
er wel bijnemen.»
Hurn maakt nu foto's die een
situatie schetsen binnen de
beperking van één bepaald
fotokader in plaats van het over

TONY RAY JONES

Tony Ray Jones stierf in 1972 aan
een zeldzame vorm van leukemie.
Op dertigjarige leeftijd, een
periode waarop de meeste carrières
nog maar pas beginnen, had hij
reeds een opmerkelijke stempel op
de hedendaagse fotografie gezet.
Zijn dood was een bijzonder verlies
om wat hij reeds gepresteerd had
maar ook ontegensprekelijk om
wat hij nog tot de fotografie zou
bijdragen.
Zijn beste foto's kunnen als perfect
geconstrueerde en gecomponeerde
snapshots omschreven worden (in
de zin dat alle foto's volgens het

«beslissende moment» principe in
feite snapshots zijn).
Tony Ray Jones was een groot
liefhebber van de cinema en zijn
favoriete films (Chaplin, Buster
Keaton, de Marx Brothers) kunnen
in direkt verband met zijn foto's
worden gebracht. Het surrealisme
van Keaton, de gecontroleerde
chaos van Groucho, Chico en Harpo
is in de meeste van zijn beelden
terug te vinden.
Het fotografische vakmanschap, in
bijzonder de volmaakte compositie,
werd gevormd en versterkt door
zijn werk als ontwerper
(in samenwerking met de
meesterontwerper Alexey

jaren reisde hij het Afrikaanse
continent door, van conflict naar
conflict, om voor verschillende
belangrijke Amerikaanse en
Europese tijdschriften
gebeurtenissen te verslaan. Hij
werd tijdens die periode eveneens
uitgenodigd om voor Magnum te
werken. Tegen de tijd dat hij zich
in Engeland kwam vestigen
(toen 35 jaar oud) had hij zijn
interesses en visie zozeer
uitgebreid dat hij zijn stimuli om
te fotograferen ook in het leven van
alledag kon vinden. Eerst op
zichzelf aangewezen, later met de
hulp van de eerst ooit toegewezen
beurs van de British Art Council,

maakte hij beelden over «The
English». Hij fotografeerde in
Whitechapel en in het clubleven,
op Ascot en Southend. Uiteindelijk
vond hij in Noord-Engeland de
voedingsbodem om «zijn»
Engeland in beeld te brengen. In
zijn nieuw werk ontplooidde hij een
vorm van tederheid en sympathie
zodat het leek dat hij foto's nam
samen met mensen en niet foto's
van mensen. Hij maakte met zijn
camera deel uit van de omgeving.
Berry werkt vanuit een zeer direkte
respons, hij kiest zijn plaatsen uit
op intuïtieve basis en hij neemt zijn
beelden zonder vooropgezet plan :
«Ik wacht of zoek gewoon voor het

David Hurn

verschillende beelden uit te
smeren. Hij zoekt ook zijn
onderwerpen op plaatsen waar
fotografen meestal niet komen, nl.
op kleinschalig georganiseerde
evenementen waar hij zo
onopvallend mogelijk aanwezig
probeert te zijn.
«Mensen boeien mij het meest
omdat zij op een willekeurig
moment een gebaar kunnen maken
dat hun innerlijk blootlegt en dat
soms op een hoogst verrassende
manier. Om dat in beeld te brengen
moet men tegelijkertijd een geniaal
aanvoelen, een diep respect
hebben (bijna een affektie of liefde)
voor wie men fotografeert en
vooral een hevig verlangen bezitten

om wat men ziet te kunnen vatten.»
Door die eerlijke manier van
benaderen slaagt Hurn er in om
zonder gevoel van indringing of
verraad de meeste private
werelden van anderen te betreden.
«Ik ben juist het tegenovergestelde
van al die dominante karakters die
binnenstormen en alles zelf in
handen nemen. Ik verberg mij
achter mijn camera. Het helpt om
mijn nervositeit geheim te houden
en het laat me toe om aanwezig te
zijn op plaatsen waar ik zonder een
dergelijke defensie niet zou durven
binnendringen.»
(th)

Brodovitch).
«Mijn doel is om iets over de
Engelse geest en mentaliteit mede
te delen, over de gewoontes en
de manier van leven, over de ironie
die bestaat in hun manier van doen
deels ontstaan uit traditie en door
de aard van de omgeving en de
mentaliteit. Ik heb geprobeerd om
enkele van die dagelijkse
anachronismen te tonen op een
eerlijke en beschrijvende manier
waarbij het visuele aspect
voornamelijk door de inhoud
bepaald wordt.»
«Ik ben geen kunstenaar. Ik hou
niet van de snob-klank van het
woord en ik zou het etiket niet

kunnen tolereren. Ik zou een
journalist willen zijn zoals George
Orwell of als Hogarth binnen zijn
medium».
Meestal zijn mensen geen
betrouwbare critici voor hun eigen
verwezenlijkingen. «Kunstenaar»
en «Journalist» zijn geen
wederzijds exclusieve termen.
Beide bepalingen kunnen zonder
probleem worden gebruikt bij
mensen als Orwell of Hogarth en
bij Tony Ray Jones. Het enige
bewijs zijn de foto's die hij ons
nagelaten heeft.
(sc)

moment waarop alle onderdelen
hun zin en plaats binnen het kader
krijgen, ik loop rond de vormen tot
ze zich op een dergelijke manier
verhouden dat ze in elkaar passen.»
In zijn vroegere conflict-rijke
dagen liet Berry zien wat er
gebeurde op plaatsen waar weinig
mensen naar toe gingen, hij
fotografeerde enkel wat
angstaanjagend of uitzonderlijk
was. Vandaag toont hij situaties en
evenementen die iedereen kan zien
maar haast nooit opmerkt. Hij
zwerft onopgemerkt rond om
bepaalde zwakheden en
eigenaardigheden in beeld te
brengen, om getuigenis af te

leggen over de tederheid en humor
van iedere dag, hij vertelt ons over
onzelf en over de anderen.
(th)

Tony Ray Jones

XYZ

**TONY RAY JONES
DAVID HURN
IAN BERRY**

voorgewing Frans DeJonck

17 | 11986
5 | 3 | NO | VR | ZA
13u → 18u

FOTO VZW
GRAFIE

BRABANTDAM 110
9000 GENT
BELO 091 24 07 76

ILFORD PHOTO
THE BRITISH COUNCIL
OLYMPUS